

kompostētāju klubs

2015

Kompostētāju klubs - bioatkritumu kompostēšanas popularizēšanas kampaņa

Par projektu

Projektu „Kompostētāju klubs” – bioatkritumu kompostēšanas popularizēšanas kampaņa” Reģ. Nr. 1-08/508/2014 biedrība “Latvijas Atkritumu saimniecības asociācija” (LASA) realizēja ar Latvijas vides aizsardzības fonda līdzfinansējumu. Kampaņas norises laiks - no 2015. gada 10. februāra līdz 2015. gada 30. novembrim un tā aptvēra visu Latvijas teritoriju.

Projekta mērķi:

- palielināt sabiedrības izpratni un zināšanas par pārtikas un zaļo parku un dārza atkritumu pārstrādes nepieciešamību;
- veicināt atbildīgas sabiedrības veidošanos un popularizēt ieguvumus no komposta izmantošanas;
- rosināt priekšlikumus politikas instrumentu piemērošanai un likumdošanas izstrādāšanai.

Projekta tiešā mērķa grupa: māsaimniecības, privātais sektors, publiskā pārvalde, kas rada bioatkritumus, nodrošina to apsaimniekošanu, pārstrādi un pārvaldi.

Projekta galvenie rezultāti:

- izveidota informatīvā platforma „Kompostētāju klubs” biedrības LASA mājas lapā <http://www.lasa.lv/kompostetaju-klubs/>
- noorganizēti divi specializētie semināri:
 - ✓ seminārs „Zaļo atkritumu apsaimniekošana – nepieciešamība, iespējas un izaicinājumi”, 2015. gada 23. aprīlī, Ķekavas kultūras namā;
 - ✓ seminārs „Pārtikas atkritumu apsaimniekošana un pārstrāde”, 2015. gada 21. maijā, Brocēnu novada kultūras un izglītības centrā;
- apkopta un popularizēta labās prakses bioloģiski noārdāmo atkritumu apsaimniekošanas pieredze pašvaldībās: <http://www.lasa.lv/kompostetaju-klubs/pasvaldibas/>
- popularizēta bioloģiski noārdāmo atkritumu apsaimniekošana un pārstrāde: <http://www.lasa.lv/kompostetaju-klubs/uznemumi/>
- veicināta atbildīgas sabiedrības veidošanās un popularizēti ieguvumi no komposta izmantošanas un kompostēšanas tehnoloģijas - “Kompostētāju kluba” sadaļās “Aktualitātes” un “Noderīga informācija”.

Turpināsim iesākto – LASA-i ir piešķirts Latvijas vides aizsardzības fonda finansējums projektam “Sabiedriskās ēdināšanas un pārtikas atkritumu pirmapstrādes nosacījumu izstrāde to turpmākai pārstrādei, izmantojot biotehnoloģijas”, Reģ. nr. 1-08/382/2015, norises laiks 02.12. 2015-13.05.2016.

Paldies visiem, kas piedalījās kampaņā klātienē un neklātienē!

Biedrība “Latvijas Atkritumu saimniecības asociācija”

MATERIĀLS TAPIS AR LATVIJAS VIDES AIZSARDZĪBAS FONDA FINANSIĀLU ATBALSTU

1. Kompostēšana mājāsaimniecībās

Kompostēšana ir bioloģisks process, kura norises laikā organiskās vielas optimālos gaisa un mitruma apstākļos tiek pārvērstas par humusam līdzīgu produktu. Organiskā materiāla sadalīšanās notiek mikroorganismu aktivitātes rezultātā.

Kompostēšanas procesa gala produkts ir **komposts**, kas ir bagāts ar humusu vielām un augiem pieejamā formā esošām minerālvielām un mikroorganismiem. Tādēļ kompostam ir liela nozīme, kā augsnes uzlabotājam, kā mēslojumam slēgtajās platībās (siltumnīcā) vai atklātos lauka apstākļos.

Apsaimniekojot zaļos atkritumus, tos var atstāt to rašanās vietā, izmantojot:

- auksto kompostēšanu – pļaujot mauriņu, nopļauto zāli apliek ap kokiem vai krūmiem;
- kompostēšanu plāknē – nopļauto zāli atstāj zālienā, pļaujot bez savācējkastes.

Līdzīgi var rīkoties arī ar rudens lapām, ja to nav pārmērīgi daudz. Pļaujmašīna sasmalcinās lapas un līdz pavasarim tās būs sadalījušās.

No zaļajiem un virtuves atkritumiem var veidot kompostu. Lai kompostēšana noritētu pietiekoši ātri, aktīvi un kvalitatīvi nepieciešams rūpīgi izvēlēties kompostēšanas vietu un kompostēt pareizi. Kompostēšanai nepieciešams:

- 1) **dārza ēnainajā daļā** (bet ne zem kokiem un krūmiem, kuru saknes izmantos Jūsu sagatavoto mēslojumu) sagatavot līdzenu gludu laukumu (2 x 1 m), kurā iekārto komposta kaudzi vai novieto kompostēšanas tvertni (skat. 1. attēls);
- 2) zaļos dārza un virtuves atkritumus **liek slāņiem**, ievietojot gan zāli, lapas, nezāles, gan arī virtuves atkritumus, kas kalpo par baktēriju un mikroorganismu aktivizētāju. Virtuves un pārtikas atkritumi jāievieto bez iepakojuma – plastmasas, stikla un citu atkritumu veidu piejaukuma, kas kompostam ir kā piesārņojums un kompostējot nesadalās. Komposta tvertnē var likt arī izmantotos virtuves papīra dvieļus;
- 3) komposta kaudze sausā laikā ir **regulāri jāaplaista**. Labvēlīgai baktēriju un mikroorganismu attīstībai ir nepieciešami 60-70% mitruma;
- 4) pavasara – vasaras – rudens periodā komposta kaudze ir **vairākas reizes jāapmaisa**, lai pievadītu nepieciešamo skābekli un masa vienmērīgi izkarstu. Kompostēšanas procesā izdalās siltums, kas paātrina organisko atkritumu sadalīšanos un nodrošina slimību izraisītāju mikroorganismu un nezāļu sēklu bojāeju. Patogēnie mikroorganismi un helmintu oļiņas iznīkst pie 70 °C temperatūras.

Ja sliekas ir pazudušas no komposta, tad komposts ir gatavs. Gatavs komposts smaržo pēc svaigas zemes, ir melns un irdens. Rudenī komposts jau ir izmantojams kā mēslojums uz krūmiem un kokiem, bet nākamajā pavasarī ar to var iekārtot puķu un sakņu dobes. Nesadalījušos gabaliņus (koku zariņus, lakstus un cietos stublājus) ievietojiet nākamajā komposta porcijā. Komposta kaudzi var visu laiku papildināt un tikai rudē pārrotot, izmantot jau sadalījušos daļu. Lai masa labāk sadalītos, lielos gabalus vēlams sasmalcināt un veselus koku zarus kompostam neizmantojot.

Ja esat nolēmuši kompostēt tvertnē, tai ir vajadzīga ventilācija, tvertnei jābūt ar vāku, kas pasargā kompostu no nokrišņiem un grauzējiem. Vēlams kompostējamo masu arī

samaisīt. Tādējādi tvertnē komposts veidojas ātrāk un ir kvalitatīvāks. Komposta gatavības pakāpes attēlotas 2. attēlā.

1. attēls. Kompostēšanas veidi mājāsaimniecībā

2. attēls. Komposta gatavības pakāpes

Kompostē: virtuves atkritumus (dārzeņu, zaļumu un augļu atkritumi, tējas, kafijas biežumi), ēdiena un produktu pārpalikumus, dzīvojamo telpu atkritumus (vecie istabas augi, grieztie ziedi), dārza atkritumi (nezāles, nopļauta zāle, augļi, augi, koka lapas, sīki zariņi u.c.).

Nekompostē: autiņbikšītes, higiēniskās paketes, cigaretes izsmēķus, kā arī visus citus ne bioloģiskos atkritumus, svaigas gaļas un zivju atlikumus, kaulus, asakas, sapelējušu maizi, dzīvnieku un putnu izkārnījumus.

Kompostu izmanto:

dārzā, piemājas teritorijā puķu dobēs, ap krūmiņiem, dārza zemes ielabošanai, apstādījumu veidošanā, augsnes uzlabošanai, dārza malu ielabošanai, dārza mēslošanai, dārza un siltumnīcas vajadzībām, istabas puķu mēslošanā u.c.

2. Bioloģiski noārdāmo atkritumu apsaimniekošanas pieredze pašvaldībās

Pēc kampaņas “Kompostētāju klubs” apkopotās 40 pašvaldību pieredzes uzzinājām, ka vairākas pašvaldības jau ir izveidojušas nelielus kompostēšanas laukumus (skat. 3. attēls), kuros notiek zaļo dārza un parku atkritumu kompostēšana, bet to oficiālā darbība netiek legalizēta un apsaimniekotais daudzums neparādās valsts uzskaites datu bāzē, jo vairums šo kompostēšanas vietu neatbilst 2011. gada 22. novembra Ministru kabineta MK noteikumiem Nr. 898 “Noteikumi par atkritumu savākšanas un šķirošanas vietām”, kuri nosaka stingras prasības bioloģisko atkritumu kompostēšanas vietu ierīkošanai un apsaimniekošanai, kuras attiecas arī uz mazajām, lokālajām kompostēšanas vietām.

Sabiedriskās ēdināšanas atkritumu apsaimniekošana pašvaldībās vēl joprojām ir ieviešanas posmā. Lielākoties šī atkritumu plūsma netiek dalīti apsaimniekota, jo iedzīvotāju motivācija un aktivitāte šķirot virtuves atkritumus ir ļoti zema.

Šobrīd tikai atsevišķas pašvaldības ir saņēmušas oficiālas atļaujas izmantot savus kompostēšanas laukumus, tāpēc nepieciešamas izmaiņas normatīvajos aktos, kas varētu veicināt plašu zaļās dārza un parku biomasas savākšanu un apsaimniekošanu, kā arī oficiālu datu nodošanu par šīm darbībām kopējā valsts pārstrādāto atkritumu statistikā.

Komposta ražošanai lielākos apjomos pašvaldībās plaši izmanto kompostēšanu atklātā laukā stirpās (vējriņdās) vai kaudzēs. Komposta stirpu veidošanā jāņem vērā:

- stirpām jābūt pietiekami apjomīgām, lai tajās nodrošinātu optimālu siltuma daudzumu, kā arī kaudzes vidū pietiekamu gaisa plūsmu;
- vēlamais kaudzes apmērs ir ~ 3 m platumā un 2-3 m augstumā, bet garumā tik, cik atļauj platība;
- vējriņdas veido trapecveida, apmēram 1,5-2 metru augstumā, kuras izvieto valdošo vēju virzienā;

- lai iegūtu kvalitatīvu kompostu un samazinātu smakas, nepieciešams nodrošināt kompostējamā materiāla intensīvu sajaukšanu jeb aerēšanu un papildus mitrināšanu vasarā.

Materiāla sajaukšanu var nodrošināt ar traktoram pievienotu komposta jaucēju vai ar traktora kausu pārceļot no vienas vietas uz citu. Šo pieeju izmanto maza apjoma (600 – 5000 m³/gadā) komposta sagatavošanas vietās. Kompostēšanas laukuma izmēram jābūt pietiekamam, lai traktors var izbaukt gar katru stirpu. Minēto tehnoloģiju visbiežāk lieto kompostēšanai pašvaldībās, jo saimniecībā jau ir nepieciešamās jaudas traktors, kas kalpo arī citām saimnieciskajām vajadzībām.

3. attēls. Kompostēšanas laukumi: 1) Skrundas novada pašvaldība; 2) Gulbenes novada pašvaldība; 3) Madonas novada pašvaldība un pārtikas atkritumu savākšana 4) Stopiņu novada pašvaldība

Kompostu izmanto: teritorijas apzaļumošanā, kapsētu uzturēšanai, augsnes uzlabošanai, pilsētas labiekārtošanā.

Kompostu, kas gatavots no zaļajiem dārza un parka atkritumiem un notekūdeņu dūņām var izmantot, ierīkojot ilggadīgos ātraudzīgos kokaugu stādījumus. To var ienest kā virsmēslojumu un nav obligāti iestrādājams augsnē šāda veida platībās. Sagatavots komposts ir piemērots arī degradētu teritoriju rekultivācijai (2006. gadā Latvijas Valsts mežzinātnes institūts "Silava" sadarbībā ar uzņēmumu "Meliorators J" veiktais pētījums).

3. Komposta kvalitātes standarti

Kvalitatīvu gala produktu – kompostu var izmantot pašu vajadzībām un laist brīvā tirdzniecībā. Atkarībā no tā lietotāja vai produkta gala mērķa valsts, nepieciešams ievērot sekojošus standartus kompostam un standarta transformēšanas parametriem:

- 1) tirdzniecībai Eiropas Savienības teritorijā - jāievēro regulas Nr. 142/2011 (2011. gada 25. februāris) ar kuru īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1069/2009, ar ko nosaka veselības aizsardzības noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem un atvasinātajiem produktiem, kuri nav paredzēti cilvēku patēriņam, un īsteno Padomes Direktīvu 97/78/EK attiecībā uz dažiem paraugiem un precēm, kam uz robežas neveic veterinārās pārbaudes atbilstīgi minētajai direktīvai (tālāk tekstā regulas 142/2011) prasības, kuras norādītas 10. pantā un V pielikumā. Standarta un alternatīvie transformācijas parametri ir noteikti regulas 142/2011 V pielikuma V pielikumā "Dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu un atvasināto produktu transformēšana biogāzē, kompostēšana" III nodaļa;
- 2) tirdzniecībai Latvijas teritorijā – jāievēro 2012. gada 17. aprīļa (prot. Nr.20 17.§), Ministru kabineta noteikumi Nr. 275 "Prasības tādu dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu un atvasinātu produktu aprītei, kas nav paredzēti cilvēku patēriņam", 3. pielikuma "Blakusproduktu kompostēšanas metode, ar kuru iegūto kompostu izmanto tikai Latvijas teritorijā" prasības;
- 3) piemājas dārza teritorijā – likumdošanas prasības neattiecas uz mājsaimniecībām, kuru teritorijā kompostē blakusproduktus un citus bioloģiski noārdāmos atkritumus, ja sagatavoto kompostu izmanto pašu vajadzībām.

Noteiktais komposta standarts Latvijā vairāk attiecas uz tehnoloģisko procesu, kuru ievērojot, tiek iegūts kvalitatīvs komposts. 2012. gada 17. aprīļa Ministru kabineta noteikumos Nr. 275 "Prasības tādu dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu un atvasinātu produktu aprītei, kas nav paredzēti cilvēku patēriņam", 3. pielikumā "Blakusproduktu kompostēšanas metode, ar kuru iegūto kompostu izmanto tikai Latvijas teritorijā" noteiktas galvenās prasības (skat. 1. tabula):

1. tabula. Kompostēšanā ievēro šādus standartus:

Parametri	Kompostēšanas sistēma				
	slēgtā reaktorā	slēgtā reaktorā	atklātās vējvindās	atklātās vējvindās	atklātās vējvindās
Daļiņu lielums	40 cm	6 cm	40 cm	25 cm	20 cm
Temperatūra	60 °C	70 °C	60 °C	65 °C	55 °C
Minimālais atbilstošā temperatūrā noturamais laiks	2 dienas	1 stunda	8 dienas*	3 dienas	Vismaz 10 dienu*

Piezīme. * Šajā laikā vējrinda tiek apvērsta vismaz 3 reizes ar ne mazāk kā 2 dienu intervālu.

"3. Komposta nogatavošanās fāzē, saglabājot komposta temperatūru 40–50 °C grādu amplitūdā, komposta ražotājs novērš:

- 3.1. anaerobu apstākļu veidošanos, kas var rasties pārlietu liela mitruma, materiāla sablīvējuma vai pārlietu lielu vējrindu dēļ;
- 3.2. kompostējamā materiāla pārlietu izžūšanu;
- 3.3. kompostējamā materiāla putēšanu tā apvēršanas laikā;
- 3.4. kompostējamā materiāla sajaukšanos ar citiem blakusproduktiem, vielām vai atkritumiem, kā arī kompostējamā materiāla piesārņojumu, tostarp ar patogēniem mikrobiem;
- 3.5. sēklu izsēšanu kompostā.”

2015. gada vasarā LASA (cita projekta ietvaros) veica novērtējumu kompostējamo atkritumu ķīmiskajam sastāvam laboratorijas apstākļos pēc tā sastāva elementiem un sadalījuma pakāpes. Atkritumu organiskās daļas sastāva noteikšanai (C, H, N, O daudzumi) tika izmantota analītiskās laboratorijas SIA „Virsmā” rīcībā esošā „Thermo Scientific” hromatogrāfijas iekārta ar CHN-O analizatoru „Flash EA” (sērija 1112), kas pēc vajadzības tika papildināta arī ar sēra satura noteikšanas iespējām. Paraugi tika kontrolēti sadedzināti iekārtā un pamatsastāva elementu attiecības tika noteiktas, analizējot izdalījušās gāzes.

Izsoles kopas komposta kaudžu testa rezultāti apkopoti tabulās - valstī centralizēti saražotā komposta kvalitāte - 2. tabulā un mājsaimniecību komposta rezultāti - 3. tabulā. Iegūtie dati parāda, ka kompostējamās masas sausā sastāvā ir vairāk organiskā oglekļa (tā daudzums ir ~29 %) un slāpekļa koncentrācija ir no 0,53 % (lapām) līdz 6,52 % (notekūdeņu dūņām).

2. tabula. Lielo komposta kaudžu sastāva testa rezultāti

Sastāvs	Mitruma daudzums, Wa, %	C, %	H, %	N, %
Zāle (ne lapas),	39,9 ± 0.1	44,58 ± 2.27 %	5,26 ± 0.31 %	0,53 ± 0.47 %
Kūdra	40,7 ± 0.1	54,85 ± 0.25 %	4,96 ± 0.01 %	0,62 ± 0.37 %
Granulas (sausā dūņa)	25,8 ± 0.1	42,09 ± 3.88 %	5,39 ± 0.59 %	3,83 ± 0.93 %
Lapas, zāle	53,8 ± 0.1	41,13 ± 3.66 %	4,40 ± 0.42 %	nav
Gatavais komposts	44,4 ± 0.1	29,34 ± 2.80 %	3,42 ± 0.23 %	3,24 ± 0.19 %
Svaigas dūņas	79,3 ± 0.1	40,69 ± 0.42 %	6,13 ± 0.02 %	5,99 ± 0.14 %
Gatavais komposts,	64,5 ± 0.1	29,12 ± 3.13 %	4,01 ± 0.36 %	2,81 ± 0.10 %
Dūņas	85,7 ± 0.1	41,93 ± 0.15 %	6,40 ± 0.01 %	6,52 ± 0.01 %
Salmi	13.2 ± 0.1	46,73 ± 0.31 %	6,87 ± 0.31 %	0,50 ± 0.27 %

3.tabula. Privātmāju komposta paraugu sastāva testa rezultāti

Komposta sastāvs	Sadalījuma pakāpe	N (%)	C (%)	H (%)
Zāle, nezāles, virtuves atkritumi	Nesadalījies	1,38±0,15	15,2±2,0	1,77±0,26
Zāle, nezāles, virtuves atkritumi	Pilnībā sadalījies	1,44±0,17	17,4±2,2	2,01±0,26
Zāle, nezāles, virtuves atkritumi	Pilnībā sadalījies	2,57±0,44	25,0±5,2	3,04±0,63
Zāle, nezāles, virtuves atkritumi	Daļēji sadalījies	0,92±0,13	11,2±1,7	1,32±0,20
Zāle, nezāles, virtuves atkritumi	Izejas materiāls	1,25±0,88	13,5±7,9	1,71±1,05

Mājas komposta sastāvdaļas praktiski ir līdzīgas visos atkritumu apsaimniekošanas reģionos. To veido zāles, nezāles, augi, lapas un neliela daļa virtuves atkritumu (<10 %).

4. Ierosinātās likumdošanas izmaiņas

Zaļo dārza un parku atkritumu apsaimniekošana:

- I. Palielināt Dabas resursa nodokli par augsnes un kūdras izmantošanu;
- II. Ieteikums valsts atkritumu saimniecības pārvaldības iestādēm - nepieciešams legalizēt pašvaldību darbību komposta veidošanā, kā arī iekļaut mājsaimniecību kompostēšanu kā atsevišķu pārstrādes veidu, kas samazina noglabāto bioatkritumu daudzumu. Līdz 2022. gadam ir jāuzceļ iepriekšējā atkritumu saimniecības plānošanas periodā plānotie kompostēšanas laukumi, kuros varētu kompostēt visa veida bioatkritumus, kā arī jāatbalsta jaunu, nelielu kompostēšanas laukumu izveidi pašvaldībās zaļo dārza un parku atkritumu pārstrādei.
- III. Priekšlikumi Ministru kabineta noteikumiem Nr. 898 "Noteikumi par atkritumu savākšanas un šķirošanas vietām", Rīgā 2011. gada 22. novembrī (prot. Nr.68 13.§):

Pašreizējais teksts	Ieteicamās izmaiņas
<p>29. Ja bioloģisko atkritumu kompostēšanas laukums atrodas ārpus sadzīves atkritumu poligona, tajā nodrošina:</p> <p>29.1. virszemes ūdeņu savākšanas sistēmu (tajā skaitā smilšu uztvērējus) savākt virszemes ūdeņu izsmidzināšanai uz komposta kaudzēm vai novadīšanai poligona infiltrāta uzkrāšanas iekārtās, lai veiktu priekšattīrīšanu pirms novadīšanas uz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām;</p> <p>29.2. ūdensnecaurļaidīgu segumu, lai nepieļautu gruntsūdeņu un pazemes ūdeņu piesārņošanu, nodrošinot, ka eksploatācijas laikā maksimālais gruntsūdens līmenis ir zemāks par vienu metru no laukuma pamatnes;</p> <p>29.3. koku un krūmu stādījumu ap bioloģisko atkritumu kompostēšanas laukumu;</p> <p>29.4. iežogojumu un apgaismojumu;</p> <p>29.5. laukuma darbībai nepieciešamās būves un iekārtas:</p> <p>29.5.1. svarus ievesto un izvesto kravu masas reģistrācijai;</p> <p>29.5.2. telpas sargam un operatoram;</p> <p>29.5.3. elektroapgādes sistēmu;</p> <p>29.5.4. ugunsdzēsības aprīkojumu;</p> <p>29.5.5. ūdensapgādes sistēmu.</p>	<p>29. Ja bioloģisko atkritumu kompostēšanas laukumā pārstrādā tikai zaļos dārza un parka atkritumus, tajā nodrošina:</p> <p>29.2. ūdensnecaurļaidīgu segumu, lai nepieļautu gruntsūdeņu un pazemes ūdeņu piesārņošanu, kā arī nodrošinātu mehānismu un transporta pārvietošanos;</p> <p>29.4. iežogojumu ar informāciju par kompostēšanas laukuma apsaimniekotāju un darba laiku;</p> <p>29.5.5. ūdensapgādes sistēmu.</p>
<p>15. Sadzīves atkritumu dalītas savākšanas punktā nodrošina:</p> <p>15.1. ūdensnecaurļaidīgu laukuma virsmas segumu;</p>	<p>15. Sadzīves atkritumu dalītas savākšanas punktā nodrošina:</p> <p>15.1. ūdensnecaurļaidīgu laukuma virsmas segumu;</p>

<p>15.2. infrastruktūru transportlīdzekļu piekļuvei;</p> <p>15.3. tādu sadzīves atkritumu dalītas savākšanas punkta platību, lai tajā varētu izvietot, nomainīt un iztukšot atkritumu konteinerus.</p>	<p>15.2. infrastruktūru transportlīdzekļu piekļuvei;</p> <p>15.3. tādu sadzīves atkritumu dalītas savākšanas punkta platību, lai tajā varētu izvietot, nomainīt un iztukšot atkritumu konteinerus.</p> <p>15.4. daudzdzīvokļu ēku konteineru punkti var tikt papildināti ar šķirotu atkritumu konteineriem, nodrošinot to izmantošanu māju iedzīvotājiem.</p>
<p>Šķirotu atkritumu savākšanas laukums ir speciāli aprīkota norobežota vieta, kur konteineros savāc un uzglabā dažādu veidu atkritumus pirms to apglabāšanas vai pārstrādes – ne ilgāk kā divas nedēļas bioloģiskos atkritumus un ne ilgāk kā trīs mēnešus – pārējos sadzīves atkritumus. Videi kaitīgu preču atkritumus, sadzīvē radušos bīstamos atkritumus, mēbeļu atkritumus un būvniecības atkritumus šķirotu atkritumu savākšanas laukumā drīkst uzglabāt ne ilgāk par gadu pēc to savākšanas dienas.</p>	<p>Šķirotu atkritumu savākšanas laukums ir speciāli aprīkota norobežota vieta, kur atsevišķos konteineros savāc un uzglabā atšķirotus dažādu veidu sadzīves atkritumus, kurus nevar savu gabarītu vai specifisko īpašību dēļ ievietot sadzīves atkritumu konteineros.</p> <p>Tie ir - videi kaitīgu preču atkritumi, zaļie parka un dārza atkritumi, sadzīvē radušies bīstamie atkritumi, mēbeļu atkritumi, iedzīvotāju santehnika un būvniecības atkritumi, kas nelielos apmēros veidojas dzīvokļa remontos.</p>

Sabiedriskās ēdināšanas atkritumu apsaimniekošana:

Jautājumus sabiedriskās ēdināšanas atkritumu apsaimniekošanā turpināsim skaidrot jaunajā projektā **“Sabiedriskās ēdināšanas un pārtikas atkritumu pirmapstrādes nosacījumu izstrāde to turpmākai pārstrādei, izmantojot biotehnoloģijas”**, Reģ. nr. 1-08/382/2015, kuru realizēs ar Latvijas vides aizsardzības fonda finansējumu, norises laiks : 02.12.2015-13.05.2016.

Sabiedriskās ēdināšanas atkritumu (turpmāk tekstā pārtikas atkritumi - PA) apsaimniekošanā LASA risinās sekojošas problēmas:

- šobrīd Latvijā nav izstrādātas standarta prasības izejmateriāliem (sastāvs, smakas, emisijas), kas ir iegūti no termiski apstrādātiem vai neapstrādātiem PA, kuri tālāk pārstrādājami biogāzes ražotnēs vai kompostējami;
- turpmākās PA apsaimniekošanas sistēmas pilnveidē, LASA veicinās PA pirmapstrādes centru attīstību Latvijas reģionos - to varētu veikt uzņēmumi, kas ir saņēmuši B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas (biogāzes ražotāji, atkritumu apsaimniekotāji, PA pirmapstrādes uzņēmumi u.c.). Lai to ieviestu praksē, nepieciešams tehnoloģiskā procesa skaidrojums un papildus izpēte PA pirmapstrādes procesiem;
- likumdošanā nepieciešams ieviest jaunu terminu izejmateriālam, kas iegūts no termiski apstrādātiem vai neapstrādātiem PA, un kuru var turpmāk kompostēt vai pārstrādāt biogāzes ražotnēs.